

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopiju.

Štajerc izhaja vsaki petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena, za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 21.

V Ptuj v nedeljo dne 20. oktobra 1901.

II. letnik.

Kmetje pozor!

Kdor se hoče naročiti na „Štajerca“
za celo prihodnje leto 1902, in nam z naro-
čilom ob enem tudi pošlje celo naročnino
v znesku 1 krono 20 vin. dobival bode letos
do novega leta naš častnik **zastonj**.

Nemci in Slovenci.

V soboto dne 5. in nedeljo dne 6. okt.
priredili so Nemci shode v Mariboru in
Radgoni in ker smo mi bili prav rado-
vedni, kaj bodo gospodje tam govorili, smo
prosili g. Orniga naj nam preskrbi vstop-
nice. In tako je dobil „Štajerc“ eno karto
za Maribor, v Radgoni pa je mogel ostati
pred vratami, tam ga niso pustili notri.

Pesem od dohtarja.

En dohtar hodi nekje po mesti,
V obleki židani ga žena spremlja,
Ta dohtar nosi mnogo na vesti,
Še več kakor ta žida velja.

Pod slamnato streho je zibelka tekla,
V kateri kot deček je spal,
In mati mu kmečka je rekla,
Da bode — duhovnik postal.

A zdaj pa je — dohtar, nam kmetom v nesrečo,
Katere nas dere in beli vsak čas,
S cekini napolni ti véliko vrečo,
Katere je dobil samo od nas.

Mi kmetje siromaški smo v veliki sili
A vsak se zemljiške knjige boji,

Mi imeli pa smo že dosti od mariborskega
shoda! Gospod župan imel je neko reso-
lucijo seboj, to je hotel tam predlagati,
ali ker je v tej resoluciji stalo, naj bi
Nemci in Slovenci med seboj živeli složno,
so mu jo Nemci vzeli proč. In potem so
advokati pričeli čez Slovence šinfati, ravno
tako, kakor drugače šinfajo pri shodih
slovenski advokati čez Nemce. Ko je en
gospod doktor iz Dunaja rekel, slovenski
kmet ni pošten človek, je tu urednik „Šta-
jerca“ vstal in rekel: Slovenski kmet je
veliko poštenjši, kakor študirani gospodje,
kteri ljudi enega proti drugemu ščuvajo,
da potem polnijo svoj žep. In tu so me-
ščani ploskali in vpili „bravo“! Ko se je
shod zaključil, so meščanje še-le prav spo-
znali, da so se pustili od advokatov voditi

Ni čudo, če tak smo nespametni bili,
Da rekli smo: „Dohtar posodi nam ti!“

In rad je posodil, a prej ko porabiš
Od njega sposojen zaželen denar,
Le gleda da zopet nazaj mu ga spraviš,
Tak dohtar je namreč veliki — slepar.

Že prvi dan svoto in stroške je vpisal,
In kmalu te bode na boben pognal,
Tri pole je dolgo tožbo narisal,
Da bode ti ložje posestvo prodal.

Ker drugi ne kupi, pa sam licitira,
Potem pa posestvo na kose proda.
Tak dolgo te muči, tak dolgo te tira,
Na enkrat ne veš več, kje si doma.

Na kmetih pa biva šema prokleta,
Ki mu mešetari po noči, po dnè,

za nos in šli takoj k ptujskemu okrajnemu glavarstvu in naznanili za torek shod ptujskih obrtnikov, da bi resolucijo, katero so jim doktori v Mariboru vzeli proč, vsaj kot mnenje Ptujčanov sklenili. In tu se je tedaj resolucija tudi resnično z vsemi, proti dvema glasoma sprejela, če tudi sta se dva gospoda proti njej do hripavosti nakričala.

Ta resolucija se glasi:

Nemški meščanje in obrtniki mesta Ptuj čutijo se z ozirom na mnoge neresnične trditve politikarjev in lažnjivega raztrošenja tiska dolžni, politični položaj na Spodnjem Štajerskem, posebno pa med slovenskimi in nemškimi sodeležani resnično obstoječe razmerje javno pojasniti.

Kakor od nekdaj, živijo še tudi danes Nemci in Slovenci v miru in složnosti in to veselo stanje se je v zadnjem času celo vidno pokrepilo. Na tej, dosedaj skoz najzlobnejša ščuvanja neomajani podlagi obstoji ves trgovinski in kupčijski promet na Spodnjem Štajerju. Ako tedaj takoimenovani besedovodje slovenskega ljudstva protislovje v gospodarskih interesih Slovencev nasproti njihovim nemškim soobčanom umetno ustvariti skušajo, izražajo s tem le samo svoje nizkotno mišljenje, ne pa ono slovenskega kmetovalca, kateri je vspricho žalostnega položaja spodnještajerskega kmečkega gospodarstva navezan, spečavanje za svoje poljedelske pridelke v nemških deželnih delih iskati in se v to svrhu posredovanja nemškega trgovskega občinstva posluževati.

Ta vkupnost gospodarskih koristi rodi tudi naravno vkupne zahteve. Nemci in Slovenci pričakujejo končno in praktično izvedenje regulacije rek, zgradbo

našega železničnega omrežja in boljšega vkoristenja obstoječih deželnih železnic za promet. Težka kriza spodnještajerskega vinogradstva sili Nemce in Slovence, se za zvišanje letnega prispevka za brezobrestna posojila poganjati in od deželnega kakor od državnega zbora izdatne obrambe proti uničujoči konkurenci ogerškega in italijanskega vinogradstva zahtevati.

Pod takimi razmerami more se načrt razdelitve dežele naravnost kot hudodelstvo za Spodnji Štajer zaznamovati. Ne samo na Spodnjem Štajerskem živeči Nemci bi skoz to bili najhujšim nasprotnikom izročeni, tudi slovenski kmet bi zgubil skoz to pravico do pospešitve od strani kapitalnomočne nemške deželne večine in zašel bi skoz to popolno v roke kulturosovražne in lakomne elikvije, koja ga je že danes v zvezi z oderuški denarnimi zavodi v težkotno finančno odvisnost potisnila.

Pospešitev ljudske omike, zboljšanje finančnega in družbenega stanja učiteljstva je ravno tako naravna zahteva vseh napredno mislečih, kakor se kolikor mogoče splošno znanje obeh deželnih jezikov v interesu obrtnega prometa in svobode tirjati more.

Tedaj se mora končno želja ogromne večine slovenskega kmečkega ljudstva po boljših podučnih uspehih v nemškem jeziku vpoštevati in počenjanje gotovih ščovalcev nikdar dosti ožigosati, kateri svoje lastne otroke pustijo nemščino učiti, kmetskim sinovom pa nemški poduk v jeziku zadržujejo v svrhu, da gospodstvo svojih familij čez kmečko ljudstvo tudi za prihodnost zavarujejo.

Mi toraj našim slovenskim sodeležanom dobrohotno svetujemo, se jarma svojih dosedajšnjih stiskalcev in neprošenih svetovalcev otresti in ramo ob rami z nami se za kulturni napredek in zboljšanje gospodarskih razmer bojevati, naše zastopnike pa, kakor tudi visoki deželni zbor prosimo, upravičenim željam

Pred njim niso varna še v kravah teleta,
A svet pa od vsega ničesar ne vé.

9.

Pa saj je ta dohtar Slovenec pravi,
V čitalnico hodi, cigare britanke kadi,
Popitnice cele tam večkrat napravi,
Na njegov račun tam jejo in pijejo vsi.

10.

A ljudstvo tam zunaj pa stoka in strada,
Ker nima pri hiši zadosti soli,
Saj v petek in v svetek lakota vlada,
Pa kaj to vse tega gospoda boli.

11.

Ja, glada je mnogo ta dohtar povzročil,
Al' duša ga morda pa vendar skelí,
Zatò pa se z mladoj je ženskoj zaročil,
Da mu odganja po noči skrbi.

12.

Le pazi se toraj kmetič predragi,
Saj lahko kje drugje denarja dobiš,

Prijatelji taki prokleti so vragi,
To mački so záte, a ti ti si njim — miš!

13.

Ti dohtar pa vedi, da vse se plačuje,
Tam gori, kjer luči nebeske gorè,
Če tukaj odideš, kjer človek kaznuje
Tem večje bo záte tam gori gorjè!

14.

Od roda ti tvojega bodo donele
Besede prokletstva vsikdar,
Še cvetke na grobu ti bodo zvene,le,
Počitka ne najdeš še v zemlji — nigdar!

Pravda med Kebrom in Smolarjem.

Smolarjevi in Kebrovi bili so pravi kmetje-sosedi; oba sosedu imela sta po eno lepo dvorišče in druge take potrebne stvari za kmetijstvo skupaj; pri Smolarjevih imeli so v hlevu deset krav, dva vola in enega konja, pri Kebrovih pa svojih osem krav, nekaj svinj in dva konja, pa nobenega vola, zato pa so

Spodnjega Stajerja brž ko mogočno pospešitev podeliti.

Ta shod nam kaže, da je vendar še veliko Nemcev, kateri hočejo s svojimi slovenskimi sosedi živeti v miru. Ako se tudi mi v vseh njihovih nazorih ne moremo z njimi strinjati, nas vendar veseli, da so prvič Nemci Slovencem prijazne besede govorili. Upajmo, da bodejo Nemci vedno bolj uvidevali, da jim Slovenci niso sovražni, ampak zahtevajo samo svoje pravice. Konečno bode mogoče vendar prišel dan, ko si bodo Nemci in Slovenci pošteno roke podali ter nemškim in slovenskim advokatom rekli: Ostanite v svojih pisarnah, vi delate že tam dosti škode, v politiki nimate vi nič iskati.

„Štajerc“

„Fihpos,“ to je tisti časnik, kateri le tako dolgo izhaja dokler živi „Štajerc“ in se ga le v ta namen tiska, da bi naš kmečki stan zastopajoči časnik uničil, piše v svoji zadnji številki takšne vnebovpijoče laži čez naš časnik, da bi njegov pisar zaslužil, da bi ga s pasjim bičem pognali iz slovenske zemlje. V pojasnilo kmetom bomo mi na vse njegove nesramne laži tega potuhnjenega kmečkega sovražnika odgovorili!

Kdo je ustanovil „Štajerca“

„Fihpos“ pravi, „Štajerca“ so ustanovili najzagriznejši sovražniki slovenskega ljudstva, da bi preprečili ali vsaj ovirali kmečko organizacijo. Zlagano, ljubi „Fihpos!“ „Štajerc“ je bil ustanovljen od nemških in slovens-

imeli enega odraslega fanta Frančka, med tem ko so imeli pri Smolarjevih eno edino hčerko Treziko. Prav lepa Trezika sicer ni bila, pač pa je bilo pridno in ljubeznivo dekle, pa tudi Franček ni bil tako lep kakor bi si kdo mislil, pa to nič ne boli, ali videla sta se ta dva vendar rada in tako je bilo vse prav v redu, ker te družini živeli ste v zastopnosti in ena je pomagala drugi. To pa je bilo tudi potrebno, ker ti kmetiji stali ste v puščavi in bile ena na drugo navezani. Ali glej, prišel je hudobni sovražnik, ki je seme prepira zasejal kar čez noč in to se je zgodilo tako-le: Zadej za dvoriščem počivalo je nekaj poljskih težakov in tu soseda nista dobro vedela za mejaše; ali tej stvari nista dajala nobenega pomena in nista pustila se eden drugemu zameriti, to že zaradi ljubega miru in stroškov ne in še na misel jima ni prišlo, da bi se kedaj sprla ali celo toževala.

Neko jutro pa na vse zgodaj zapregel je sosed Smolar svoja dva vola in šel plužiti, da bi posejal oves. Ko je došel na njivo, je tam že tudi sosed Keber oral s svojima konjema in rezal brazdo ravno proti Smolarju, kateremu pa se je tako zdelo kakor bi bil njegov sosed mejaš že prekoračil in je kar naglo za-

kih trgovcev, da bi zabranil, da bi kmetje in trgovci skoz konzume ne prišli na nič. Ali „Štajerc“ nastopil je vedno za kmečko organizacijo, on je celo štirikrat pravila za kmečka društva prinesel, da bi kmet vedel, kako se taka društva ustanovljajo in to je bilo v številkah; 8, 9, 10 in 13. Reci lažnjivec, da ni res!

Kdo podpira „Štajerca“?

„Fihpos“ pravi, da „Štajerca“ podpirajo tisti, kateri dobivajo „Deutsche Wacht“ in „Marburger Zeitung“ in konečno trdi ta mrha, da hočemo mi kmete narediti Luterance. Ljubi urednik Jonas! Mi smo drugače čisto dobri ljudje, ako pa hočeš nam ti našo sveto katoliško vero zatajiti, potem se ti zna zgoditi, da pridemo v Maribor in ti s pasjim bičem pokažemo, da smo dobri katoličani in da ne pustimo naše vere zaničevati. — Kdo pa zdržuje „Štajerca“? No, mi povabimo gospoda urednika „Fihposovega“, da bi enkrat prišel ob osmi uri zjutraj na ptujsko pošto. Tam bo videl, da „Štajerc“ vsaki dan prejme 20 — 30 pošt-nih denarnih nakaznic od kmetov, kateri po 60 kraj-carjev pošljejo kot naročninó. Danes dobiva hvala Bogu kmet „Štajerca“ in „Štajerc“ je toraj prost in neodvisen in zamore kmečke koristi brez vsacega ozira zastopati. Vsekakor smo mi tiskarni denar dolžni in tudi drugače nam slabo gre, ali to nič ne dé. Tako dolgo, dokler nam ostane kmet zvest, bode tudi „Štajerc“ obstajal.

Kak namen ima „Štajerc“?

„Fihpos“ pravi, da hočemo mi škofom njihove dohodke proč vzeti. Kje smo mi to pisali? Mi smo le menili in pisali knežonadškofa v Pragi in Olomucu, katera imata po čez 150000 goldinarjev letnih dohodkov, ta dva bi lahko kaj za uboge kaplane dala. Da naš gospod knezoškof ni bogat, to vemo mi itak,

kričal: „Sosed, kaj pa delaš na moji njivi? Moje delo bom jaz že sam opravil!“ In zdaj pričel se je prepir zaradi mejaša. Smolar je rekel, da mu je Keber celi kos njive ukral, in na to pa je Keber vpil na vse grlo, da je ta kos Smolarjev oče že zdavno Kebrovim ukral. Sedaj je bil ogenj v strehi in pričela sta eden v drugega grude metati, da sta imela nosova oba krvava. Oj to je bilo grozno! Vpila sta eden na drugega kakor lačni volkovi in pene so se jima cedile iz ust, kakor nilskemu krokodilu solze iz očíj.

Nazadnje je Keber rekel, da gre k afokati (advokatu) Krumauzerju in Smolar je menil, to pač lahko stori in tako je bilo sovraštvo gotovo. Ko je Smolarjev prišel domov, takoj je vsekali po mizi, da je vse treskalo in potem je Treziki kričal, da Frančka ne sme več pogledati, sicer jo pobije. Tudi Kebrov dospevši domov, je prav grdo ravnal in Frančku rekel, da ga ubije, če bo Treziko le še samo enkrat nagovoril.

Drugi dan hotel je Smolarjev zapreči, ker je hotel v mestu k afokatu (advokatu) Gimpelkauzerju; tu je pa zapazil da je njegov fuks krumpast. Zdaj pa še ta nezgoda! Njegova ženica je pa takoj vedela

tega nam „Fihpos“ ni treba pripovedati. „Štajerc“ pa ni bil v ta namen ustanovljen da bi koristi duhovnih gospodov zastopal, ampak on bo pri vsem dolžnem spoštovanju do katoliške vere in duhovnov vsakokrat zastopal kmečke pravice, brez ozira, če se bodejo duhovni gospodje čez to veselili ali jezili.

No, tedaj smo mi Fihposu odgovorili zadnjokrat, on naj šinfa kolikor in kakor hoče, „Štajerc“ se s tem listom ne bo več ukvarjal. Mi imamo važnejših opravil.

Sovražniki Slovencev.

Vedno se slišijo v klerikalnih časnikih in tudi v „liberalni“ „Domovini“ pritožbe, da je preveč nemških in premalo slovenskih trgovcev in da slovenski trgovci vsled nemške konkurence ne morejo shajati. Časniki kakor „Gospodar“ in „Domovina“ vedno vpijejo, da „Štajerc“ samo za nemške trgovce dela. Mi vprašamo tedaj, zakaj so pa ustanovili konzumno društvo v Št. Jurju ob južni železnici? So li morbiti tam Nemci? Gotovo ne! V Št. Jurju je vse slovensko, trgovci, obrtniki in kmetje in vendar so toliko in toliko tisočakov skupaj spravili da bi trgovce uničili. Mi povabimo gg. redakteure „Gospodarja“ in „Domovine“ naj gredo enkrat pogledat na Gornje Štajersko, ako se tam kaj tacega godi. V našo sramoto bodi povedano, med Nemci se trgovec spoštuje in so veseli če imajo vrle trgovce med seboj, med Slovenci pa se nahajajo slabi ljudje, ki eden drugemu pošteno pridobljeni krajcar ne privošči in kateri imajo največje veselje, ako zamorejo svojemu bratu škodovati. In taki malovredneži hočejo biti narodnjaki in trdijo da so pravi prijatelji Slovencev! Ljuba „Domovina“, vtakni tvoj nos enkrat v Št. Jurij in boš videla, da tam veliko bolj smrdi, kakor pa v Ptuj pri „nemčurjih“!

nasvetovati in rekla: „Ti pojdi k Kebrovim, ta ti more enega konja posoditi. Tako je bilo že od nekdaj!“ Smoljarjev se počoha za ušesi, „pa skoči ti k Kebrovim“ zapove kmetici. Ona pa je rekla: „To je čudna komedija — Keber hoče tudi ravno kar v mesto — ti se lahko kar z njim pelješ!“ Smolar pogledal je malo debelo in potem rekel: „Ja zategadelj že, ali govoriti mi on ne sme, ker s tvojim možem ne maram niti besedice več govoriti.“ Kmetica to svojemu možu sporoči in ta je zadovoljen pod tem pogojem: „Smolar tudi ne sme nič govoriti — stem ne govorim celo življenje nič več — kratko, nobeden ne sme z drugim niti najmanjše besedice spregovoriti!“ To se je dognalo in potem sta oddrdrala z vozom proti mestu. Keber je kučiral in Smolar je sedel zadej v košu, tam kamor navadno devljejo teleta ali kozle kadar jih vozijo v mesto na prodaj. Dospevši v mesto zavil jo je Keber z vozom k hotelu „pri Haložanu“ in potem sta se razšla: Keber je šel na levo k afokatu Krumauzerju, Smolar pa na desno k afokatu Gimpelkauzerju. Ko sta vsak pri svojem afokati opravila, došla sta zopet nazaj v hotel, namreč, Smolar se je vsedel za peč, Keber pa za vrata in pila sta

Vojna v Južni Afriki.

Angleže sta zadela v kratkem času kar zapored dva huda udarca: Botha jih je porazil pri fortu Itala, Delarey pa pri Moedwilu. Polkovnik Kekewich je imel 30 septembra pri Moedwilu 35 mrtvih, ranjenih pa 22 častnikov in 150 mož. 5. t. m. je Botha na severju Natala zgrabil Bruce Hamiltona ter mu prizadel tudi hude izgube. Skoraj vsak dan se vrše boji, a navadno so vedno tepeni Angleži. »Matin«, ki ima dopisnike v burskih krogih, poroča, da stoji v Transvaalu 15000 v Oranju pa 12000 Burov pod orožjem. Preskrbljeni so z vsem in ne manjka jim baje ničesar. »Evropa naj se zanese, zmagovalci ostanemo prav gotovo.« Tako poročajo Buri. Angleži se skrivajo sedaj za taborišča burskih ujetih žensk in otrok. Izjavili so namreč, da bodo morali ujetniki še hujše stradati, ako porušijo Buri železniške proge in uplenijo vse vlake z živili. Buri so seveda zategadelj v stiski, svojcev nočejo moriti, toda angležev tudi ne smejo puščati v miru. Zategadelj so se pogodili s strojevodji angleških tovornih vlakov, da jih puste pasirati, ako jim dajo vselej del prevažanih živil. Angleži dajejo radi svoja živila, samo da imajo pred Buri mir.

»Matin« poroča dalje, da Burov vojna ne velja vinarja več, kajti orožje, streljivo in denar dobivajo od Angležev. Scheepers je poročevalcu »Matina« dejal: »Svoj denar si vzamemo iz angleških vlakov, jezimo na angleških konjih in naše puške in patrone so bile prej last Angležev. Vojni urad angleški je objavil listo vseh izgub od začetka doslej; ta lista kaže da so izgubili Angleži 75562 vojakov, med temi je 5700 častnikov in mož, ki so bili invalidni, in ki so se deloma vrnili zopet k armadi. Stanje v Kaplandiji označuje najbolje to, da imajo sedaj obsedno stanje tudi v Kapstadt in v njegovem okrožju. Položaj

v enomer na jezo kar se je dalo. Konečno je poslal Smolar natakario za vrata h Kebro, če bi ta ne hotel že domov, in ta je prikimal. Potem sta se zopet odpeljala. Keber je kučiral, Smolar pa sedel na častno mesto kamor se devljejo teleta in premišljeval.

Ker se mu pa je to delo zdelo prerobato, bil bi rad skadil fajfco tobaka, ali zažgati ni mogel, ker v nobenem žepu ni bilo žveplenke najti. Zdaj bi bil rad svojega sosedo Kebra, ki je spredaj kučiral, nagovoril — ali tega ni smel, zato je samo prav na glas rekel: »Saparment — zdaj bi dal kaj za to, ko bi imel kakšno žveplenko!“ Kebra je nekaj zbadlo, ali bil je pretrd in molčal je dalje. Peljala sta se dalje, naenkrat pa je Smolar zakričal: »Kapa kosmata — takšen afokat more pa že res lepe groše zaslužiti!“ S tem zadel je pa prav v sredino, v črno, kajti Keber je ravno tudi o tem premišljeval in tukaj mu je ušlo: »Mora že tako biti; koliko pa si mu mogel dati?“ Smolar sedaj ni več mislil na zapisego in rekel: Štirideset kron je hotel, da bo pričel, potem pride v nedeljo sam k meni, da bo kraj pregledal in moja žena naj mu par rac speče in nudlne in kofe naredi!“ Tu se je Keber glasno zasmeljal in rekel: »Je li mo-

mora biti ondi, v središču angleške kolonije, jako nevaren, sicer bi Milner in Kitchener ne sklenila kaj takega. Holandci v tem okraju simpatizujejo očitno z Buri, ki se bližajo Kapstadtu, v čegar sredini celo so burski vohuni.

Razne stvari.

Onim cenjenim našim naročnikom, katerim je naročnina za naš list že potekla, priložili smo danes poštni ček in prosimo, da se istega v svrhu plačila poslužijo, ker bi mi sicer bili primorani list ustaviti. — Ob enem prosimo one cenjene naročnike, ki imajo na svojih naslovih (atresih) zapisano tudi število, prosimo da to svoje število zapišejo na poštni ček blizu onega prostora kjer je tiskano zgoraj *Erlagschein* — *Položnica* ker tako mi naročnika v naših knjigah hitro najdemo; kateri pa nobene številke nimajo, naj zapišejo namesto številke pa črko A.

Samomor. Na Bučah pri Kozjem se je v vasi Pijevce s puško vstrelil neki posestnik po domače imenovan Feštajn. Zjutraj, ko je žena odšla iz hiše, je mož, ki je bil še v postelji, snel puško s stene in se je usmrtil.

13letni požigalec obsojen. Dne 23. septembra je v Dobrovcah pri Mariboru požar uničil deset hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Zažgal je 13letni deček pastir Franc Fras iz maščevanja, ker so ga radi lenobe kaznovali. Ker deček ni dosegel še 14. leta svoje starosti, kaznovati ga je moglo le okrajno sodišče in ga je obsogilo na šest mesecev zapora. Pogorelci, ki so bili zasllišani za priče, so bili pred sodiščem tako razburjeni, da bi bili mladega hudodelca skoro napadli.

Iz Kneže na Koroškem. Ljubi „Štajerc“! Ker si ti že večkrat poročal, kaj vse je naš skupni ljubljani prijatelj „Fihpos“ za zatirani kmečki stan storil,

goče? Moj je pa kar petdeset kron zahteval in priti hoče v nedeljo pogledati in tudi mu naj kaj pripravim, kakšno piško ali kaj drugega tacega dobrega!

O norec, norec!“ pravi Smolar in potem sta zopet premišljevala. Ker pa je prisega (da ne bodeta med seboj govorila) itak prelomljena, govorila sta dalje in šinfala čez afokate; eden čez afokata Krumauzerja, drugi čez afokata Gimpelkauzerja. Pri vaškemu krčmarju sta se zopet ustavila, pila in o tožbi govorila dalje. Podati hotel se ni nobeden, denarja, rac in pišek advokatom pa tudi nista privošila in bi gotovo ne prišla domov, ko bi krčmar ne bil pametnejši. On prinese svojo mero vina, ker tako daleč je že prišlo, da sta pila iz enega vrča in pravi: „Glejta ljuba moža — ta kšihita je čisto anfoh! Podati se noče nobeden, to že zaradi značaja ne, ali kako pa bi bilo, ko bi vidva to reč na čisto drug, zvijačen način spravila s tega sveta? Pazita torej: Francek in Trezika bodeta se vendar skupaj ženila —!“ „Ni res to!“ zareži se Keber. — Iz tega ne bo nič!“ zarjove Smolar — „Le nikar tako ne vpijta — jaz tako dobro slišim“, pravi krčmar „ali pustita me vendar izgovori-

bodeš pač tudi tako dober, da boš svojim bralcem enkrat povedal, kako koroški „Fihposovci“ tukajšni kmečki stan rešiti hočejo. Odkar so zadnje volitve minule, imamo vedni ravs in kavs. Eden je liberalen, drugi klerikalen, tretji nacionalen, četrti celo socialdemokratičen. Vsakdo pazi kakšne časnike bere njegov сосед itd. In zakaj vse to? Ker veliko izmed nas ni tako volilo, kakor so želeli gospod župnik. Tu smo mi predzadnjokrat morali voliti gospoda kanonika, čeprav je časnik „Mir“, katerega gospod župnik sami pišejo in razširjajo, neprenehoma pisal: Kmetje, volite samo kmete! In kaj so gospod kanonik v celih treh letih za nas storili? Nič! Mi vsaj od kaj storjenega nič ne vemo. Njim se niti trudavredno zdelo ni, da bi samo enkrat kakšen splošen, odprt shod volilcev priredili. Zakaj ne, tega mi tudi ne vemo. Mogoče, da so preimenitni, da bi z nami kmeti občevali, ali pa se sramujejo, odkrito povedati, da za kmetški stan se niso nikoli potegnili, ampak glasovali vedno za kmetom krivične postave. Morebiti imajo njihovi prijatelji prav, ko pravijo, da oni — kmečki zastopnik, morejo poljedelstvo še-le študirati, da bodejo nas pozneje enkrat osrečevati zamogli. Pri zadnjih volitvah hoteli so gospodje duhovniki in „Mir“, da bi volili nekega „orgelpauerja“. Najbrže so hoteli gôsti (muzicirati), to zato, da bi po tem kmetje plesali. Ali večina volilcev ni volila nikakega orglarja ali gospoda duhovna, ampak kmeta Antona Tscharre-ja p. d. Paukerja. To je bilo upitja. Očitali so mu celo, da je predsednik ces. kr. kmetijske družbe za Koroško. To je res. Ali to je vendar čast, ako v kakšni družbi, kjer razen kmeta tudi veliki posestniki, gospodje, baroni in grofje sedijo, vsi kacega kmeta svojim predsednikom izvolijo. Takšen vrl mož, kojega vsi enako visoko cenijo, bode gotovo tudi kmete dobro zastopal. Da bi mi po dolgih letih zopet enkrat slišali, kako da povsod s kmetškim stanom stoji in

riti. Recimo naprimer, onadva se vzemeta, potem daš ti tvojo njivo Franceku in ti tvojo njivo Treziki za doto in tako pridejo potem ovi njivi skupaj in noben zlodej se celo življenje ne bo več prepiral ali kavsal za to!“

Kmeta sta se še dolgo eden v drugega z odprtimi ustmi zijala, dokler ni Keber krepko z pestjo po mizi vdaril in rekel: „Krčmar ima prav!“ Zdaj pa je po mizi vsekali tudi Smolar in kričal: „Prav maš, prav maš!“ Potem izpila sta še dve meri Lutenpergerja, krčmar pa si je za „poglihanje“ in dober svet izgovoril samo one dve raci, ki so bile namenjene advokatom. „Krajcfidel“ vsedla sta se skupaj na voz, vzela mero vina še seboj in sta tako vesela, popevajoče se pripeljala domov. Ko so jih domači zagledali, priletelo je vse vkup kar leze in živi; Kebrovka in Smolarca, Francek in Trezika ter „lozali“ kakšen čudež se je zgodil. Skobacala sta se z voza in Kebrovka je prašala: „Ja odkod pa sta vendar prišla? In kako stoji z pravdo? Smejali so se in Keber je rekel:

„Pravda — ja! pravdo sva dobila midva, stroške bodejo pa tokrat plačali afokati!“

kaj, da nam je od novega državnega zbora pričakovati, prišel je v Griblje in nam razložil vse natančno. Kmetje bili so pri shodu zastopani mnogoštevilno in so njegove besede poslušali pazljivo. „Mirov“ pisatelj, kateri bi rajši za poslanca imel „orgelpaura“, je seveda rekel, da bi se zamoglo tiste kmete, ki so bili na shodu, prešteti na prste ene roke. Ali bogsigavedi, koliko prstov bi mogel ta na eni roki imeti? Potem je rekel, da, ko je imel se shod pričeti, sta samo dva naprednjaška apostola iz Kneže tam bila, ki naj bi Kneže in Zgornje Krčanje iz sužnosti črnih Djekšerev rešila. Kdo bode le „Mira“ iz sužnosti njegove neumnosti odrešil! — Shod se pa zato pravočasno ni mogel pričeti, ker smo čakali na „Mirovega“ poročevalca, da bi on ja gotovo vse slišal ter nam v prihodnji številki „Mira“ veliko, veliko od shoda poročal, kar mi nismo ne videli, ne slišali. — Konečno pravi „Mir“ tudi, da naš novi poslanec nič ne zmore. O ti lažnjivec: Kaj pa so prejšnji poslanci naredili? In so-li poslanci sploh vsemogočni? Najboljše pa je, mi volimo drugokrat takega moža svojim poslancem, ki nam bo že poprej natanko dokazal, kako bo on vsakega kmeta obogatel. Morbiti bodemo takega moža našli v gospodu „Mirovem“ poročevalcu, morbiti tudi v gospodu kanoniku, razposlancu (eksposlancu,) ako bode do tedaj svoje študiranje v poljedelstvu dokončal. Neožlindrani...

Ponarejalec bankovcev. Iz Čateža ob Savi se nam poroča, da je oblast zasačila ponarejalca 20 kronskih bankovcev v osebi mlinarja in posestnika Zurhaleka iz Mosteca pri Brežicah. Izdal ga je nek graver v Zagrebu, do katerega se je Zurhalek obrnil, naj mu naredi obrazec za vrsto bankovca. Pravi se, da so pri aretirancu našli tudi stroj (mašino) za tak denar delati. Zurhaleka in njegovo rodbino, pet oseb, so zaprli. Bože mili, tudi ta je mislil, da „Das Geld regiert die Welt“

Od Pesnice. „Slov. Gospodar“ je v št. 38 prinesel dopis od pesniške doline, v katerem znani dopisnik po stari navadi napada in žali katoliško-narodne kmete in dva gospoda, kateri so največ storili in še si prizadevajo za regulacijo Pesnice. Ta dopisnik, ki bi bil dolžen storiti nekaj, pa ni nič storil za regulacijo Pesnice, piše, kako da sedaj plavamo, kakor da bi to bilo prvokrat in kakor da bi bili te povodni krivi tisti kmetje, ki najbolj želijo in si pri vsaki priliki veliko prizadevajo za to stvar, se norčuje in laže, da še niso nič dosegli. Mi vprašamo najprej, ali ne zna ta lažnjivi dopisnik, kako dolgo že volimo poslance v deželni zbor? Ali tudi ne zna, da Pesnica preplavlja že več ko 20 let sem skoro zaporedoma naša polja in travnike in dela strahovito škodo! Kje pa ste bili vi pridni poslanci predno ko je bila primorana iti v Gradec prva deputacija? Kmetje so ječali pod veliko škodo, pa noben poslanec se ni zmenil za nje, niti najmanjšega ni nobeden storil, da bi se odvrčala ta škoda; ali se je morda kateri kedaj ogledal, kako škodo vedno nareja Pesnica! Nikdar! Da bi se Pesnica kedaj regulirala, temu so bili celo nekateri nasprotni in še sedaj bi nekateri

najraje zavlekli. Kmetje pri Pesnici so sprevidli, da drugo nič ne pomaga, so se tedaj pogovorili in poslali nekaj mož iz Tergoviča in Cvetkovec leta 1897 kot deputacijo v Gradec in so naprosili g. dr. Franca Rozina, kot deželnega poslanca, da bi jih vodil pred c. kr. namestnika in on jim je to obljubil, pa tisti dan, ko so bili nekateri že na poti, drugi še doma, brzojavil je gospod poslanec, da je zadržan in nemore priti — Kmetje so bili primorani, stopiti pred g. c. kr. namesnika sami ali pa se vrniti brezuspešno domu, kar bi se bilo tudi zgodilo, ako ne bi bil med njimi gosp. Jožef Kovačec, ki so mu bile razmere Gradca znane; bi to pa bilo obžalovati, ker že taista deputacija je naredila velik korak do regulacije Pesnice, kajti g. c. k. namestnik takratni Marquis Bacqueheim je takoj obljubil, da hitro pošlje komisijo, ki bo na tanko poizvedla in poiskala ali je potrebno kaj v to svrhu storiti in kje je najbolj potrebno. In še jih je poučil kako se imajo zadržati kadar pride komisija in zraven tega jih je grajal, da so malomarni, kajti za tako potrebno zahtevanje, kakor regulacija Pesnice, ki bi se morala že nekdanj začet, pa še komaj prva deputacija. Komisija je tudi resnično potem prišla in tudi pripoznala, da je vrvanje Pesnice potrebno, vsled tega sta prišla takoj dva inženira, da premerita zadni del, to je od izliva Pesnice v Dravo do Tibovec. To je bil toraj prvi korak, ki ga je dosegla deputacija, ne pa poslanci. Druga deputacija, to so bili zopet kmetje iz Tergovič, Cvetkovec, bila je to 24. aprila 1899. Takrat jih je predstavil c. kr. namestniku poslanec g. dr. Rozina, ker je bil ravno pri zborovanju deželnega zbora v Gradcu; šlo se je zato, naj se regulacija Pesnice prične pri izlivu v Dravo, ne pa od gornje strani; uspeh ni bil poseben. Krivo je bilo najbrž to, na kaj nas je navodil naš poslanec sam in to hočemo še danes zamolčati. Ako pa nas ne bote pustili pri miru, bomo prihodnjič tudi to povedali. Gospod poslanec Rosina nam je takrat obljubil, da bode se prihodnjič potegoval za regulacijo Pesnice, pa mi dvomimo, da bi bil on kaj storil, ker nismo nič izvedeli, tudi se ni nič več pisalo o tem, kakor da bi bila cela reč zaspala. Leta 1900 so slovenski poslanci izstopili iz deželne hiše in cela stvar bi bila pokopana, ker za Pesnico se nihče ni več brigal, kar smo zvedeli pozneje. — Posestniki pri Pesnici postajali so čimdalje bolj nezadovoljni, kajti prepričani so bili, da bode pri sklepanju proračuna za drugo leto Pesnica ostala na cedilu, ker nemškimi poslancem so razmere Pesnice še manje znane. Toraj je začelo ljudstvo siliti, naj gre nekaj mož zopet v Gradec in in naj tirja od deželnega odbora naj predloži zraven drugega tudi regulacijo Pesnice deželnemu zboru, da se vzame v proračun. In takrat je Pesnica že čimdalje večšo škodo napravljala, vsled tega se je udeležilo deputacije kakih osem občin, med njimi tudi mnogozaslужeni oskrbnik nemških vitezov, gospod Flucher in so naprosili gospoda Orniga, da jih vodi, ker si on rad kaj prizadene za kmeta. On je to rad storil, vodil jih je k deželnemu odboru in k c. kr. namestniku in dosegli so, kar so želeli. Že 5. maja je

deželni zbor dovolil pesniško regulacijo in dovolil v to svrhu 260000 kron. To vse so dosegle le deputacije ne pa, kakor dopisnik laže, da bi bile brezuspešne. Mi toraj zopet prašamo, ali se je pred deputacijo kaj dovolilo in ali se je prej tudi toliko pisalo o Pesnici kakor sedaj? Četrta deputacija iz Tergovič in Cvetkovec je šla na Ptuj o priliki bivanja c. kr. namestnika tam in tisto je tudi imelo upliva, ker jim je gosp. c. kr. namestnik obljubil, da bode skrbel, da tudi poljedelsko ministerstvo dovoli potrebne stroške in to se je tudi letos zgodilo; če so k temu pripomogli slovenski državni poslanci, bodi jim hvala. Da pa napada dopisnik g. Orniga in Fluchera, je grdo, ta dva imata oba velike zasluge glede regulacije, če se še ravno ne dela, pa se bo. Dopisnik piše, da se je g. Ornig vrezal, to je dokaz, da se je potegoval za stvar, kdor se ne oglasi nikdar, ta se ne more vrezati. Piše tudi, da z samimi besedami se reke ne regulirajo, mi pa mislimo, da s samim molčanjem še manje. Da si tudi gosp. Flucher vedno prizadeva za kmeta, je tudi to dokaz, da ravno na njegovo povabilo je prišel gospod okr. glavar namestniški svetnik, grof Attems, si pri zadnji povodnji ogledat Pesnice in nam zopet obljubil pomoči. Gosp. Flucher ga je ravno sam s svojimi konji in vozom pripeljal. Lepa hvala obema. Ti pa „Slov. Gospodar“, ki tako rad udrihaš po slovenskih kmetih, le tako naprej, bomo imeli toliko ljubezni do tebe, kakor je imajo gospodje duhovniki do njim nasprotnih listov. Ker blatiš ravno tu svoje naročnike, to je inteligentno in si bomo zapomnili.

Iz Obriža pri Središču. Dne 17. p. m. podal se je trgovec Karl Šalamun s prašiči v Ptuj na sejem. Ponoči prišel je v veliko vodo tako imenovano Pesnico. Velika nevarnost je pretila vozniku. Voda je plula čez travnike in njive, preko velike ceste s tako močjo, da je skoro preobrnila voz; ali trgovec Šalamun je z vso močjo pognal konja čez vodo, ter rešil tako sebe, živino in svojo lastno hčerko.

Poročilo ptujskega sejma. Dne 2. oktobra se je prignalo 1265 komadov živine in sicer: 130 konjev, 333 volov, 240 krav, 210 drobnice in 350 svinj. — Odgon živine postal je vsled mnogoštevilnega obiska zunanjih kupcev prav živahen in oddale so se večje partije v Pergine (južno Tirolsko, Gross-Florian, Svitaro na Moravskem, 3 vagoni v Polo, Deutsch-Landsberg, Gradec, Gross-Meseritsch na Moravskem 1 vagon v Salzburg, 2 vagona na Dunaj, Puntigam, Maribor. — Prihodnji svinjski sejem bo 23. in 30. oktobra. Obisk teh sejmov priporoča se zunajnim kupcem najtopleje.

Zunanje novice.

Milijonar kradel cigare. V Belipeči se je vršila nedavno kazenska obravna proti 83letnemu Karlu Göttnerju, ki premore baje štiri milijone, radi tatvine. Zahajal je v gostilno „Pri lepem razgledu“ izven mesta, ter je plačeval navadno z cekini, a ko je šel gostilničar menjat denar, si je napolnil milijonar žepe

s cigarami. Nekega dne je to nekdo opazil, ki je bil v kuhinji. Gostilničar je naznanil milijonarja, ki je pa bil oproščen, ker ni bilo možno dognati, koliko smodk je ukradel. — Seveda, ako bi bil izmaknil kak revež, ki že par dni ni ničesar jedel, par žemelj, bi bil pa strogo kaznovan.

V enem letu delavec in milijonar. V zahodni Mehiki vzbuja v zadnjem času veliko zanimanje neki Pedro Alvarado, kateri je bil še pred tričetrt leta navaden delavec, sedaj pa znašajo njegovi mesečni dohodki 500000 gld. Našel je namreč silno bogat rov. Alvarado je baje radodaren; ves svoj denar pa ima doma, mesto da bi ga naložil v kaki banki. Zunanaj ga spremlja vedno 8 orožnikov, ker nosi seboj vsaj 500000 gld. V Parkaisu zida mladi milijonar krasno, veliko palačo-bolnišnico. Tudi cerkev je že sezidal.

14 oseb umorila. Iz New-Yorka pišejo, da so zaprli v Daytonu 50letno gospo Wittmer, ker je na sumu, da je zastrupila 14 oseb, in sicer štiri svoje može, svojih lastnih pet otrok, sestro in štiri druge ljudi, pri katerih je nadomestovala gospodinjo.

Nečloveško. Pred kratkim je v Deču na Hrvaškem ustrelil občinski redar Gruič neko ženo Mileno Maksimovič, ko jo je zvečer zasačil na kuruzišču, kjer je kradla koruzo. Žena je zbežala, toda redar jo je bežečo ustrelil. Življenje — za par koruznih storžev! Redar je zaprt ter pride pred sodnijo.

Imenitna najdba. Iz Beljaka poroča „Tgpst“: Kakor se tukaj pripoveduje, je nedavno blizu italijanske koroške meje pri Pontablu neki kondukteur našel v kupeju staro popotno torbo, katero je izročil obratnemu vodstvu državnih železnic v Beljaku. Ko so jo tam odprli, so našli baje v njej v francoskem jeziku izdelano menico (veksel) na 110000 rubeljev, dve dragoceni uri in več ruskih vrednostnih papirjev.

Blazen morilec ustreljen. V Stolnem Belemgradu je ustrelil infanterist Josip Tieger v blaznosti na nadporočnika Viljema Giffinga ter je potem zbežal na streho. Ker ni hotel na noben način s strehe in ga baje ni bilo možno ukrotiti, so vojaki na povelje postajnega poveljnika streljali nanj. Nadporočnik in infanterist sta zadobila tako hude rane, da ni nikakega upanja, da bi ozdravela.

Roman iz življenja. V Odesi se je oženil pred nedavnim trgovec W. Arbitman. Te dni je potrebovala njegova mlada ženka služkinjo. To službo je nastopila neka žena Brunstein z otrokom. Pri svoji novi gospodinji je zapazila sliko domačega gospodarja in pri pogledu na njo se je milo razjokala. Mlada soproga jo je začudeno poprašala, zakaj plaka? V tem je vstopil Arbitman in razmere so se pojasnile. Arbitman, zagledavši tujo ženo, je obledel in kar nazaj zbežal. Došla žena s otrokom je bila namreč prava zakonska žena Arbitmanova, katero je zapustil v Jekaterinoslavu. Zapuščena žena je izvedela, da je njen mož v Baku. Brž se je podala za njim, v Odesi pa ji je obolel otrok, zato se je ondi zamudila. Zaradi revščine vstopila je v službo — pri lastnem možu. Dvoženec je izginil.

Nekaj za pijance. Vlada predloži državnemu zboru, ki se je pričel 17. t. m., več zakonskih načrtov in sicer: tiskovni zakon, reformo trgovine z žitom, zakon za pospeševanje cenених delavskih hiš in med temi tudi zakon proti pijančevanju. Zakon, ki bi zabranjal in pobijal pijančevanje, je bil sklenjen že l. 1877, a le za Galicijo in Bukovino. Sedaj pa se raztegne zakon na vso državo. Ta zakon določa kazni za pijance, ki delajo pohujšanje, in za gostilničarje, ki dajejo že pijanim ljudem pijače. Take pijance, pohujšljivce in gostilničarje kaznuje zakon z zaporom. Zakon določa tudi, da dolgov, katere napravijo splošno znani pijanci po gostilnicah, ni možno iztožiti. Takim pijancem je možno po zakonu obiskovanje gostilnic za nekaj časa prepovedati. Zakon določa končno, da se sme pijanca staviti pod kuratelo ter ga prisilno poslati v asil (neka zdravilnica) za pijance.

Blazen profesor. Pred nekaj dnevi je kolovratil po Ljubljani, zlasti po različnih uradih, neki tuji gospod, ki se je britko pritoževal, kako ga preganja neka dama, s katero je bil svoj čas bližje znan. Moža, ki se je imenoval P. Zaharija, je že to silno razburilo, da je pred svojo sobo našel — prazen zavržen pisemski kuvert. Izkazalo se je, da je mož, ki je bil profesor na realki v Trstu, blazen. Opozorjeni sorodniki so prišli bolnega profesorja iskat in so ga odpeljali v Trst.

Predrzní tatovi. Te dni se je vrnila na Dunaj gospa Magdalena Donner, ki je prebivala čez poletje na deželi. Takoj, ko je stopila v stanovanje, je opazila, da so bili tatovi v njem, ter so odnesli dve hranilnični knjižici, glaseči se na 7500 kron ter več dragocenosti. Pa ne le to, roparji so celo igrali karte v spalnici, tudi spali so ter so preobrnili vse stanovanje; povsod je vladal strašen nered. Do sedaj redarstvo še ni prišlo tem predrznim tatovom na sled.

Blazna morilka. Iz Temešvara javljajo, da je izvela v Rekasu blazna vdova Csiky strašen zločin. Ker ni blaznica do sedaj nikomur ničesar storila, se ni nihče zmenil zanjo; večino časa je prebila pod streho nekega soseda. Te dni pa so našli ljudje na podstrežji že zelo strohnili s cveticami in venci pokriti trupli dveh deklic, 3letne hčerke Ant. Csabaja in 4letne deklice Adama Pape. Otroka sta že pred tedni izginila, starši ju niso mogli najti nikjer. Blazna Csiky je zadavila deklici, češ, da je v nebesih premalo angeljev.

Hud dvoboj. V Madridu na Španskem sta se dvojevala radi žaljenja časti polkovnik Caton ter major Belazquez pod težkimi pogoji. Vsak je smel štirinajstkrat ustreliti. Nobena krogla ni zgrešila. Oba sta že krvavela. Nekatero prizadete rane so bile tako hude, da je ranjenec omedleval. Polili so ga z mrzlo vodo, srknili je dušek žganja, streljal je dalje — slednjič je major obležal mrtev.

Grozna ljubezenska drama. Iz Csakove na Ogrskem poročajo: Kmetski fant Nikolaj Schleiss iz Gilade je imel z mlado ženo starega kmeta gostilničarja Fr. Junga razmerje. 1. t. m. je bil Schleiss poklican k

vojakom. Ker se zaljubljenca nista mogla ločiti, sta sklenila skupno umreti. Zvezala sta si roke ter se vrgla pod vlak. Kolesa so jima odrezala glavi. Našli so ju kmalu na to.

14leten morilec. Pri Solonici v Bukovini je umoril že pred meseci v gozdu 14leten Mihael Revay svojega tudi 14 let starega tovariša Ivana Skazo. Sprla sta se radi petih krajcarjev, in Revay je ubil tovariša z debelim kolom. Mrtvo truplo je zakopal v listje, ter naložil nanj veje. Šele čez dolgo časa so našli ljudje posamezne dele trupla in obleke, po katerih so zdravniki konstatirali, da so dečka strgale divje zveri. Orožniški stražnik Kopp pa tega ni hotel verjeti, zasledoval je skrivoma to stvar in je končno tudi dognal, da je Skazo umoril njegov tovariš Revay, ki je zločin tudi priznal. Obsojen je bil na eno leto ječe.

V želodcu 5½ metrov dolgega in 2000 kilogramov težkega morskega volka, ki so ga nedavno ujeli v Lukovi pri Reki, so našli hlače, katerih se je še držalo človeško meso, zvonec in črevelj. Morski volk je bil razstavljen na ogled v Reki.

Mož z 8 nevestami. V Berolinu se boče moral neki občinski svetnik pred sodiščem zagovarjati, ker je imel 8 nevest, vdov in deklet, katere je obral, obljubivši jim zakon. Vzel jim je 28000 mark. Sleparka je ogoljufala le ena ženska, ki mu je odnesla precej denarja. Poštenjak je vrhu vsega še oženjen, a je od svoje žene ločen.

Plodna žena. V češkem mestu Nimetu je rodila te dni neka 43letna žena dvajsetega otroka.

Čudna obsodba. V Stuttgartu je obsodil nedavno sodnik Class neko gospodično Roza L. na 14 dni zapore radi žaljenja časti nekiga asesorja, s katerim je imela pred tremi leti ljubavno razmerje; imela sta tudi otroka, ki jima je pa umrl. Roza L. si je zaprisegla, da ne bo mirovala, dokler je oče umrlega otroka ne vzame za ženo. Zato ga je vedno pričakovala pred stanovanjem in pisarno ter mu je sledila, ne da bi ga nagovarjala ali kako drugače nadlegovala. Radi tega in ker je obtoženka javno izjavila, da je gospod asesor oče njenega otroka, je bila obsojena.

Tolovajstvo ob belem dnevu. V Mitrovici na Hrvaškem je pil v krčmi neki Peter Prgaša. Ko je hotel plačati in je držal v roki kakih 15 kron, ga je napadel neki Papaj, hoteč mu denar iztrgati iz rok. Ko se je Prgaša branil, priskočilo je še več tolovajev, ki so ga vrgli na tla, mu iztrgali denar ter zbežali.

Brkast otrok. Te dni je prinesla v Petrograd kmetica Tionija Zmajeva z vasi Tosno štirimesečnega dečka z lepimi brkami pod noskom. Neki petrograški brijač, torej vesčak, ga je vzel za svojega.

Velika nesreča se je pripetila v tržaškem tehniškem zavodu 8. t. m. popoldne. Pri zgradbi neke nove dozidave k že obstoječemu poslopju so se podrl trije veliki oboki, ko so zidarji na povelje svojega načelnika odstranili leseno ogródje, ki je podpiralo oboke. Takoj na to se je porušila tudi ostala stavba in pod razvalinami je ostalo sedem nesrečnih delavcev, dva pa sta ubežala nevarnosti. Izmej ponesrečenih

je jeden umrl mej potom, ko so ga nesli v bolnišnico, trije so težko ranjeni, trije pa lahko poškodovani. Kdo je kriv nesreči, ali inženirji, ali načelnik delavcev, to bode pokazala sodna preiskava.

Gospodarske stvari.

O pomenu in uporabi umetnih gnojil.

Predavanje Dr. Ernesta Kramer-a, docenta na tehniški visoki šoli v Gradcu.

Vvod.

Ako bi zemlja, iz ktere prideluje gospodar živež za ljudi in živino, imela sama na sebi dovolj hranilnih snovij, bi bila naloga gospodarja zelo lahka; imel bi le polje obsevati in žeti. Kaj tacega je pa le tam mogoče, kjer ima zemlja izredno veliko redilnih snovij, in sicer, deloma mineraličnih raztopljenih zemeljskih, deloma ostankov razkrojenih rastlin. Take zemlje žalibog pri nas ne najdemo več.

Res da nobena zemlja ni toliko izmolžena, da bi nič več ne rodila; tudi najslabši pašnik ne; a kmet ne sme s slabim pridelkom zadovoljen biti, temveč treba mu je obilne žetve; in čeravno vsako leto žanje, zahteva od zemlje, da mu leto za letom več donša. Mogoče je pa to le takrat, kedar kmet da zemlji toliko živeža, kolikor ga ta za obilno žetev potrebuje; to pa se zgodi z gnojenjem.

Vpračajmo se najprej: Zamoremo-li zemlji toliko živeža nadomestiti, kolikor nam ga ona z žetvijo daje? Če pomislimo, da se žito in drugi poljski pridelki, ne povrnejo v tisto zemljo nazbji, iz ktere so prirasli, lahko spoznamo, da z živalskim gnojem nemoremo zemlji nadomestiti vsega tega, kar nam je rodila. Če ne dobi zemlja dovolj živeža, mora pešati, ter vedno manj roditi. Da se zemlja dovolj rodovitna ohrani, treba ji je umetnega gnoja.

Od česa živi rastlina?

Omenil sem ravno redilnih snovij, ktere moramo zemlji dati, ter ji nadomestiti to, kar smo ji vzeli z žetvijo. Vprašajmo torej: Katere so pa rastlinske redilne snovi, o čem živi rastlina?

Pravimo, da rastlina potrebuje v zemlji tistih snovij, iz kojih sama sestoji, zato pa tudi takih snovij išče, da more živeti. Če snop žita sožgemo, se ta večinoma v zraku zgubi; le malo pepela ostane in to nas uči, da imajo rastline snovij v sebi, ktere, ako jih sožgemo, v zraku spuhne; nekatere se pa v pepel spremenijo; toraj ločimo snove v zračne — zgorljive — in nezgorljive zemeljne (rudninske) namreč pepel.

Glavna snov rastline je voda, ki se, če rastlino sožgeš, v zraku zgubi ali pa kot sopar spuhne, in ker imajo rastline največ vode v sebi, je voda najmenitnejša rastlinska hrana ali živež.

Rastlinski živež so tedaj: 1. voda; 2. zračne ali plinaste snovi; 3. zemeljne ali rudninske; slednje teh snovij so za kmeta posebne vrednosti.

Voda.

Brez vode rastlina ne more živeti. Ako ji primankuje vode, peša rastlina in sčasoma vsahne; voda namreč ima lastnost, da ne privaja le samo v zemlji

hranjenih in raztopljenih snovij rastlini, temveč ona je njen poglavitni živež, ker voda ji daje kisika in vodika.

Rudninske redilne snovi.

Voda topi in privaja rudninske snovi rastlinam; korenine imajo to lastnost, da svojo kislino oddajajo, rudnine z njo krojijo, ter rudninske redilne snovi srkajo.

Rudninske snovi so iz dušca, fosfora, žvepla, kalija, kalcija in železa; brez teh tvarin je rastlini nemogoče živeti.

Rastline imajo pa še druge snovi v sebi kakor: natrij, aluminij, silicij in klor; te tvarine pa niso neobhodno potrebni živež rastlinam; nahajajo se sicer v zemlji, in če so raztopljene, jih srkajo rastline. Najprej je treba vedeti, kako rastline srebajo različne snovi iz zemlje?

Rastline sesajo dušec s koreninami, vedno kot solitrnokisli kalij, natron, amonijak, kalcij, magnezij in železo, ali pa kot amonijakovo sol n. pr. žvepleno-kisli amonijak in klorovi amonijak (salmijak).

Žveplo srebajo rastline iz žveplenokislih solij n. pr. iz žveplenokislega amonijaka, kalija, vapna in magnezija; včasih iz žveplenokislega natrona.

Fosfor dobivajo rastline iz topilnih fosfatov, tedaj iz fosfornokislega amonijaka, kalija, natrona in tudi iz tistih fosfornokislih snovij, ki se rajše topé n. pr. iz fosforno-kislega apna, fosfornokisle ilovice, magnezija, in železo-fosfata (ferro- in ferri-fosfata).

Kalij in natrij vživajo rastline kot solitrnokislo, fosfornokislo, žveplenokislo, solnokislo kremenovokislo sol; a ogljenokisle kalijeve in natrijeve soli so rastlinam škodljive, ker so preveč alkalične.

Ravno po istem potu dobivajo rastline kalcij in magnezij; razloček je le ta, da pri teh ogljenokisle soli ne škodujejo, temveč so jim zelo koristne, ker se rade raztopé in jih rastline hitro povžijejo.

Tudi raztopljeve soli železa vživajo rastline; a samo to je neznano, kako je železo v rastlinah z drugimi snovi spojeno.

Silicij dobivajo rastline iz kremenovokislega kalija, vapna in t. d.; a vapno se mora v ogljenokisli vodi raztopiti.

Klor srebajo rastline iz solnokislih solij n. pr. iz solnokislega natrija, kalcija ali magnezija.

Vsaka zemlja pa ne potrebuje vseh teh snovij, ker nekterih ima zemlja toliko v sebi, da se tudi v stoletjih ne porabijo. Najraje imajo rastline dušec, fosforno kislino in kalij; teh tvarin je najmanj v zemlji.

Ni se toraj čuditi, da zemlja, ki je pred leti zvrstno rodila, sedaj peša, ker ji primankuje imenovanih redilnih snovij.

Zračne (plinaste) snovi.

Rastline sestojé pa tudi iz takih tvarin, ki jim prihajajo iz zračnih plinastih (v zraku se nahajajočih) snovij. Če te organske spojine razkrojimo, se lahko prepričamo, da imajo le-te ogljenec, vodenec, kislec, dušec v sebi; včasih malo žvepla in fosfora. Dušec,

žveplo in fosfor srebajo rastline, kakor že omenjeno, po koreninah iz zemlje.

Ogljenec je glavni del rastlin, kojega dobivajo po listji kot ogljikovo kislino, katere je veliko v zraku.

10,000 delov zraka ima sicer le 4 dele ogljikove kisline, a vendar je z ozirom na velikanski zračni svet teh snovij dovolj. Listje sreba ogljikovo kislino, in te postane s pomočjo toplote, svetlobe, vode in drugih rudninskih snovij in s klorofilom (Chlorophyll Pflanzenarbenstoff) organska tvarina.

Vodenec in deloma kislec prihajata rastlinam iz vode, ktero korenine na se vlečejo. Tudi z ogljikovo kislino dobi rastlina kislega v-a-se in to v tolikej meri, da ga niti ne zmaga. Zato uhaja rastlinam mnogo kislega po listji v zrak.

Zračnih plinastih snovij je tedaj dovolj in gospodarju ni treba zanje skrbeti.

(Dalje sledi.)

Kako se more ohraniti frišno grozdje. Iz Rusije pošiljajo na vse strani sveta frišno grozdje. Da se to ohrani čim frišnejše, devljejo grozdje v velike posode. Na dno nasujejo prosa, nanj porazlože prvo vrsto grozdja, potem zopet prosa in tako dalje prav do vrha; a na vrh zopet mnogo prosa. Glavno pri tem je, da se posoda tako zapre, da vanjo ne more dospeti zrak. Tako spravljeno grozdje ostane tudi po dve leti frišno.

Ali so grozdne tropine porabne za krmo in kako se pripravijo v to svrhu? Odgovor: Grozdne tropine so za porabne za krmo, a se morajo poprej kuhati, ker imajo presne preveč alkohola v sebi in se težko prebavijo. Ker se pa iz tropin izplača žganje kuhati, zato jih je bolje tako porabiti, in šele žgane tropine pokrmiti. Žgane tropine so pa prav dobra krma in se jih more pitalnim volom na dan dati po 20 kg. Molznim kravam se jih ne sme toliko pokladati, močno brejim pa najbolje nič, ker tropine vsled njih rudninske vsebine lahko slabo vplivajo na spolovila.

Loterijske številke.

Trst, dne 5. oktobra: 28, 50, 19, 22, 75.
Gradec, dne 12. oktobra: 55, 16, 77, 72, 44.

Štajerska ROGACKA
KISELA VODA **Gempel** in Styria vrelc
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Ženiti se želi

27letni fant, lepe postave, ki prevzame posestvo vredno 10000 gld. na Srednjem Štajerskem, z nevesto, ki naj ima tudi lepo premoženje, je lepe znanjnosti, dobrega značaja, ne čez 30 let stara in se razume v vsem kmetijskem gospodarstvu. Ponudbe naj se pošiljajo s priloženo fotografijo in pravim imenom na upravništvo „Štajerca“ v Ptuj pod naslovom „Sreča“. 327

Priden deček

z dobro šolsko izobrazbo in dobrimi šolskimi spričevali se sprejme kot učenec v trgovino mešanega blaga pri Franc Huth-u v Velikoven (Völkermarkt). 326

Sposoben gospodar

(Wirtschafter)

za neko večje posestvo na Hrvaškem, oženjen, vendar brez otrok, se takoj sprejme. Oferte s prepisi spričeval so pošiljati na:

Conces. Vermittlungsbureau des Jos. Kodlik, Marburg. 330

Štev. 39.232.

Razglas.

Naročila na ameriške trte iz združenih državnih in deželnih trtnic za sadilno dobo 1901/2.

Od dežele Štajerske bodo se za pomlad 1902 sledeče množine ameriških trt pod naslednjimi pogoji proti plačilu oddale, in sicer:

1. 500.000 komadov požlahtnic (največ od mosler rumeni, velšrizling, burguder beli, gutedel rudeči in beli, silvaner zelen, traminer rudeči) na Riparia portalis, Vitis solonis in Rupestris monticola.

2. 500.000 komadov korenink od Riparia portalis, Vitis solonis in Rupestris monticola

3. Večje število reznikov od zgoraj imenovanih vrst.

Cene za trte za 1000 komadov so sledeče:

I. Požlahnjene trte za premožne posestnike 250 K, za vse druge posestnike 160 K.

II. Ameriške koreninke za premožne posestnike 20 K za vse druge posestnike 10 K.

III. Rezniki 6 K.

Pri naročilih od več kakor 1500 požlahtnic, 5000 komadov korenink ali reznikov skoz eno stranko, prideržimo si mi, napominamo množico odgovarjano splošnemu stanju naročil znižati.

Naročila na te trte imajo se neposredno pri deželnemu odboru ali skoz občinske urade, pri kojih se dobijo v to svrhu naročilni listi, vložiti.

Občinska predstojništva imajo izpolnjene naročilne liste nemudoma deželnemu odboru vpsolati.

Vsa naročila imajo se narediti do 1. decembra 1901, ker na pozneje došla se ne bodo mogla ozirati.

Naročila reševala se bodejo po vrsti kakor so došla, in dobi vsak naročnik naročene vrste, tako dolgo, dokler je kaj zaloge.

Vse te trte oddajale se bodejo samo štajerskim posestnikom in imajo tudi tiste stranke, ktere so trte neposredno pri deželnem odboru naročile, občinsko-uradno potrdilo o tem, da so posestniki vinogradov v občini, priložiti. Trgovci trt so od dobave goriimenovanega materiala izključeni.

Cene razumejo se od trtnice in je za to spadajoči znesek pri sprejetju trt plačati, oziroma ako se iste pošljejo z železnico, se bode znesek povzel. Zapakovalni in dovožni stroški zaračunili se bodejo po lastni ceni.

Pri vsakemu naročilu je treba naznaniti: 1. ime, stanovališče in stan naročnika; 2. davčno občino, v kateri leži vinograd; 3. vrsto trt katero se želi dobiti; 4. zadnjo železnično in poštno postajo, kamor naj se trte pošljejo.

Ako bi katera naročena vrsta trt pošla ali bi je ne bilo v zadostni množini, se bode ista nadomestila z isti podobno.

Gradec, v oktobru 1901.

Od štajerskega deželnega odbora.

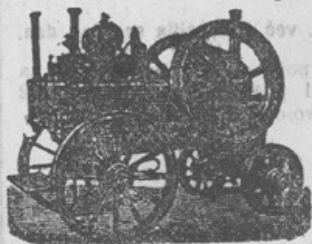
Edmund grof Attems.

A. d. Hochebergerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren- und Locomobil-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“
Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom,
špirtom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

Ceniki brezplačno in poštne prosto. 106

Jos. Kasimir v Ptuj

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

najfinejše namizno in jedilno olje, sadni in vinski jesih, jeshovo esenco in kisline, kiselo vodo: rogačko, radinsko, in königsbruner, pivo v steklenicah in sodčkih „Bratov Reinighaus“ v Gradci, prav dobor švicarski sir, salami, špeh papriciran, harinke, celi in sekani špeh, svinjsko mast. „Monte Christo“, najfinejši želoččni liker, moko iz parnih mlinov, kavo, čaj, sladkor, kakao, čokolado, rum, slivovko, vinski cvet, vsakovrstne dišave (Gewürze) i. t. d.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

Za oskrbovanje živinske trgovine

in govedoreje posebno ugodno pripravno posestvo ležeče v ptujski okolici, v središču šestih, mnogoštevilno obiskanih sejmov, blizu hrvaške meje, se proti najugodnejšim pogojem proda, tudi se proda dobro ohranjena stréšina (Dachstuhl). Povpraša se pri upravnistvu „Stajerca“. 299

Jos. Kasimir v Ptuj

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

klajno apno, „Flora“ in „Gloria“ živinski redilni prašek, mrčesni prašek, lim za muhe, papir za muhe, pravi ameriški, cement roman in portland, strešni lep, kôtran, karbolinej, firnis, lak za tla, železo, pohištvo, vozove in usnje, oljnate barve za slikarje in hiše, kvarte za igrati in razglednice, špirit za goreti, penzelne in krtače, štopelne, mast za čevlje in vozove.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

Močne vinske sode

od 250 do 700 do 700 litrov, prodaja liter po 1³/₄, 2, 2¹/₂ kr.

J. Kreinigg, trgovec v Žalcu (Sachsenfeld.) 317

Fritz Rasch

trgovina s knjigami

in papirjem

v Celji

priporoča svojo veliko zalogo šolskih knjig in pisalnih potrebščin, kakor tudi molitvenih knjig, kalendarov in zabavnih spisov v največji izbiri in po najnižjih cenah. 259

Heinrich Mauretter

v Ptuj, florjanski trg

priporoča svojo najbolje sortirano zalogo špecerije, vina v steklenicah in delikates po najnižjih cenah. Proseč za mnogošteviln obisk se beleži

vsim spoštovanjem

305

Heinrich Mauretter.

W. Blanke v Ptuj

glavni trg šte. 6

ogerska ulica šte. 6

nasproti veliki nemški cerkvi.

nasproti veliki vojašnici.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem, šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloga
šolskih knjig

in zaloga
kvart

Vsaki čas velika zaloga vseh šolskih knjig v najnovejši izdaji kakor tudi trgovskih opisovalnih knjig za trgovce, vseh pisalnih in šolskih potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisane in svilnega papirja v vseh barvah, pisalnega papirja in papirja za pisma v mapah in kasetah, prav po ceni; zavitkov, papirnatih orečic, papirja za zavijanje itd. najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Na debelo in drobno.

Zaloga vseh tiskovin

za slavne župnijske urade, šolska vodstva, obč. predstojništva i. t. d. v dvojnem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po najnižjih cenah.

Izdelujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natisom trvd, računi, vizitnice, raslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepe, štampilje iz kavčuha in kovine.

Najbogatejša zaloga katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov

v jako lepem vezanju po raznih cenah.

Pripovedne knjige

v zabavo in pouk z lepo ozaljšanimi platnicami v veliki izbiri.

Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katere se v zalogi ne nahaja, se nemudoma priskrbi.

Ravnokar je došla:

Graška nemška pratika 1902, à 7 kr. — Slovenska pratika za 1902. leto à 10 ke. in 12 kr., za prodajalce mnogo ceneje.

Razglednice

v najfinejši svetlotiskovni izoršitvi pošiljam jaz za K 35.— 1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro fotografijo. Natisk na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah veliki popust, ter prosim za prav mnogoštevilna naročila.

Meščanska parna žaga

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj

zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati inhati i. t. d.

Dr. Rose balzam Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Avstro-Ogerskem, potem v Ptuj v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Mestna

hranilnica

v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopiju, Ringstrasse števil. 18.

2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560-42.

3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5½% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.

4. Hranilnica daje v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.

5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamo-rejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun števil. 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.

6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. oger-ske banke.

7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daje menična posojila proti 5½% nimi obrestmi.

8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Lepi zimski ječmen

za sejati, prodaja

Karol Sima

na Bregu pri Ptuj.

315

Prodaja in prevzetje
vsakovrstnih popravil
optičnega blaga
kakor nosnikov (Zwicker)
očalov, barometrov, termo-
metrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje,
jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju
trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim
blagom v **Ptaju** v gledališkem poslopiju. 182

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenemu vencu“

v Ptaju

kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje,

jabolka, hruške, slive, breskve,
kutne, kostanj, orehe, grozdje,
frišna jajca, krompir, luk, česen,
vsakovrstni fižol, maslo, surovo
maslo (puter), med (Schleuderhonig),
čebelni vosek, posušene jedilne
gobe, hren in drugo zelenjavo;
potem laneno in repno seme, živo
in pitano perutnino, suhe hruške,
suhe črešnje, suhe slive in jabolčne
krhlje.

Use to po visokih cenah.

292

**Vsaka
gospodinja
in mati**

se mora blagrovati,
katera rabi s osirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner-Kneippovo =
sladno kavo (pristno
samo v znanih izvr-
nih zavrtkih).

128

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporo-
čena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila
vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzajem,
tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za številne gospodinjke, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malo-
krvne, bledice, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, raz-
dražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepljivo, zdravo in najceneje
hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček
(1¼ kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

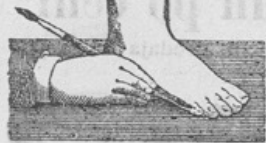
Želodečne kapljice. Izborna sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, kre-
pljivo, bolest utežujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje
prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, ka-
kor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to
sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapehe, napenjanja itd. Skatla
42 h, šest skatlic 2 K 10 h. — **Pocukreno kroglice**. Skatla 80 h, tri skatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljav sok ali želični sirup, prirejen z lahko raztvarljivim
apnenim železom, utežuje kašelj, raztvarja sliz, lajša bol in kašelj,
vzbuja tek in tvorijo kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgel) priporočljiv je kot boli utežujoče, lajša-
joče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drg-
nenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

Varstvena znamka.

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim
očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeb-
linam. Ima to veliko prednost, da je treba s
priloženim čopičem bolno mesto zgolj nama-
zati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.
Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedel-
cev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževan-
je zdrave in krepke živine, opozarjamo leto
posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne
pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

104

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri
kravah, volih in konjih. Že blizu
50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, ka-
dar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mle-
ko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K,
pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstve-
no in dietetično sredstvo za praši-
ce. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in
tolšče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos
tako s poštnim povzajem pošlje.

varstvena znamka

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo, ki, ako mogoče nekaj slovenski
razume, sprejme se s 15. oktobrom v
trgovino s knjigami in papirjem
W. Blanke=ja v Ptuj.

Čudez iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu
proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgov-
skem svetu, to je za samo

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

uro

s triletnim jamstvom. Vrh tega dobi vsak naročitelj elegantno,
fino faconirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne
ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le
zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/I
poštno predalo št. 29.

307

Giht- in reumatismus-eter.

Ta v „Mohren“-lekarni v Radgoni največ iz ne-
telo okrepčevalno delujočim aromatičnim zdravilnim sred-
stvom pripravljeni eter se kot bolečine olajšajoče mazilo
najbolje priporoča. Cena ene steklenice z natančnim po-
ravnim navodilom velja 50 kr ali 1 krono.

S pošto proti poštnemu povzetju (Nachnahme) se manj kot 2 stekle-
nici ne razpošiljajo.

323

Pozornost!!! Colnine prosto!!! Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurencio.

Mi posljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m štofa dobre,
močne kvalitete, za kompletno jesensko moško obleko svetlo
ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod srmatno ceno
od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kamgarna kompl. elg. moško
salonsko obleko gl. 3.70. Dalje en kompl. jesenski ali zimski
moški površnik, dober, kodričasti štof za ceno od gl. 3.30,
vse colnine prosto.

Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonitete
naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ker
se neprikladno zadovoljno ramenja ali denar nazaj pošlje! Do-
bavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje,
samo in edino skoz Lungwirth's Expeditionshaus Krakau,
Postfach Nr. 29.

328

Sprejme se takoj učenec

14 let star, zmožen dobro nemškega in slovenskega jezika in
je poštenih starišev, v trgovino mešanega blaga pri Ivanu
Končan v Soštanju (Schönstein).

324

Gostilna v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem
na prav dobrem prostoru odda se zakonski
dvojici brez otrok s prvim novembrom na
račun. Ponudbe naj se pošiljajo upravnistvu „Štajerca.“ 325

Trgovina

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikatesami in mineralno vodo.

TRAUN & STIGER v Celji.

263

plugi iz jekla

Najizvrstnejši in priznani najboljši

na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,

stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico,

na valjčkih in z mazljivimi tečaji,

jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,

reznice za repo,

Ustanovljene 1872.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmo.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

stroji za mlatiti

s patentovanimi valjčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vitál in za na par.

víteli (kupje)

za naprego 1 do 6 živinčet.

Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane

brizgalnice za pokonč-

vanje grenkulje in trtne

uši

„Syphonia“,

prenesljive

štedilne peči,

parniki za krmo,

preše za seno in slamo

na roko, pritrdljive in za

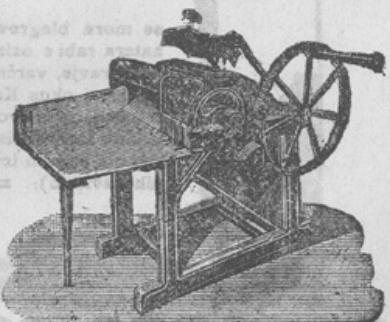
prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in pripoznani najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

750 delavcev.

Josef Gspaltl

zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogo, vedno najnovejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kineškega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksimetre, vodne vage (libele), Rollmasse, daljnogleda, gledališna in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vage za tekočine, za vino, žganje, most itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogo dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišp, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, hortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zamenjavo, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

maltermometre, vodne vage (libele), Rollmasse, daljnogleda, gledališna in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vage za tekočine, za vino, žganje, most itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogo dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišp, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, hortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zamenjavo, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznani izvršno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

111

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pisni garanciji, prodaja in razposilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem posloplju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure

od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od

gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure

od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z btjem

od gl. 2.50 višje.

Dobre pendel-ure z bitjem ur od

gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od

gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane,

par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl.

2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebrnino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni.

14

Hranilnica (Sparkassa)

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob delavnikih od
8—12 ure.

Občjenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-

kega med hranilnične zadeve spada-

jočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj.

 Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

 Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

 Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

 Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino.

Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lënd) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Razglas.

Mestni občinski urad ormuški naznanja, da se

vsaki torek od sedaj naprej

svinjski sejem

v Ormožu vrši.

Sejmina za komad znaša 6 vinarjev.

P. n. prodajalci ormuškega in bližnjih okrajev so uljudno povabljeni, se teh sejmov mnogoštevilno udeležiti.

Kupcem stojijo hlevi na sejmskem prostoru na razpolago.

Ormož, 17. septembra 1901.

Župan: J. N. Kautzhammer.

303

H. MORELLY

poprej Franc Petrowitsch

slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)

v Ptuj

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz ogerke ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knausa (Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri, hitrosušeci firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake trpentin, polituro, brunolin, sikativ, orehovo pajco, glaspapir, pinzenštajn, abugpapir za fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne) in pinzelne za beljenje malanje in slikanje. Nove mustre ali patrone za hiše barvati, zlati in srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji ceni.

177

Christof Mösslacher

Vrba pri Vrbskem jezeru.

Z današnjim naznanjam, da sem samoprodajo svojega desertnega siru (Wörther Dessert-Käse) podelil gospodu Henriku Maureterju, trgovca s špecerijo vinom in delikatesami v Ptuj na florijanskem trgu. Za izvrstno kvaliteto se najbolje skrbi.

316

Spoštovanjem Ch. Mösslacher.

Učenec

za lončarijo (Hafnerei) se sprejme v učenje. — Vpraša se pri

Jožef Wesiak-u

lončarskem mojstru v Slov. Bistrici.

Tisk: W. Blanke v Ptuj.

knjižarni v Ptuj in Mariboru.

WIL. BLANK-jevi

Velja samo 50 h, po pošti 60 h ter se dobi v

KOSI: Vinogradniki! KOSI: Vinogradniki! KOSI: Vinogradniki!

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

z zeleno nunsko varstveno znamko 12 malih ali 6 velikih steklenic K 4 — poštne prosto.

A. Thierry-ja Centifolien-mazilo za rane 2 lončka K 3.50 poštne prosto razpošilja proti plačilu v gotovini

A. Thierry-jeva lekarna „pri Angelju“ v Pregradi pri Rogatec-Slatina.

Dunaj, centralni depo: lekarnar C. Brady-Fleischmarkt 1

Budapešta: lekarna J. v. Török in dr. Egger.

Zagreb: lekarna S. Mittelbach.

Na drobno dobiva se poovsod. 137

Brata Slawitsch

v Ptuj.

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A 70 K — h

Singer Medium . 90 " — "

Singer Titania . 120 " — "

Ringschifchen . 140 " — "

Ringschifchen za

krojače 180 " — "

M. nerva A 100 " — "

M. nerva C za krojače 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakorodne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 312

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

